

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2015. június 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2014. november 6. napján kihirdetett B.330/2014/9. számú ítéletét **megváltoztatja.**

Vádlott cselekményét emberölés vétségének (Btk.160.§ (4) bekezdés) minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során 5.000 (ötezer) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék a 2014. november 6. napján kihirdetett B.330/2014/9. számú ítéletében **vádlottat** bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozása vétségében (Btk.235.§ (1), (4) bekezdés b/ pont). Ezért 1 év 6 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte, megállapítva, hogy a végrehajtási fokozata fogház. Kimondta, hogy a szabadságvesztésből a terhelt a büntetés 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az első fokon eljáró ügyész anyagi jogi okból, téves minősítés miatt fellebbezést jelentett be, míg a vádlott és védője tudomásul vette a döntést.

A **Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.1/2015/1-I. számú átiratában** az ítélet ellen az ügyész által bejelentett fellebbezést helyes indokainál fogva fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási szabályok betartásával lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, helyesen vont le következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére is, azonban a terhelt rőtt bűncselekmény minősítése nem törvényes. A Btk.233-235. §§-aiban meghatározott bűncselekményeket, így közúti baleset gondatlan okozásának vétségét is csak az valósítja meg ugyanis, aki a közlekedési szabályok hatálya alatt áll, kivéve Btk.240.§ (2) bekezdése értelmében a járművek utasait és a gyalogosokat. A vonatkozó joggyakorlat (BH1973.355 és BH2014.356) alapján nem közúti veszélyeztetés büntetéseért, hanem - az eredménytől

függően - gondatlanságból elkövetett testi sértés vétségéért kell felelősségre vonni azt a gazdát, akinek a közútra kiengedett kutyája, előidézőjévé vált más személy testi sérülésének. Tekintve, hogy a vádlott kutyájának közútra kifutásának eredményeként bekövetkezett balesetben **sértett** halála bekövetkezett, a vádlott cselekménye az eredeti vádbeli minősítésnek megfelelően a gondatlanságból elkövetett emberölés törvényi tényállását meríti ki.

Az ügyész rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a büntetéskiszabási körülményeket, a terhelttel szemben arányos és elégséges joghátrányt alkalmazott, csupán a jogi indokolás egészítendő ki azzal, hogy miért szabott ki a középmértéket el nem érő szabadságvesztést. Összefoglalóan indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlott cselekményét a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdése szerint minősülő és büntetendő gondatlanságból elkövetett emberölésnek minősítse, egyebekben a jogi indokolás helyesbítése mellett hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen az **ügyész** fenntartotta az átiratában foglaltakat. Perbeszédében hangsúlyozta, hogy a KRESZ 1.§-ának és az 1. számú Függelék III/a) pontjának egybevetésével egyértelművé, hogy a vádlott sem járművet, sem állatot nem vezetett, tehát nem követett el közlekedési szabályszegést és nem válhatott a közlekedési bűncselekmény speciális alanyává. A cselekmény gondatlan emberölésnek minősül, ezért az ügyész megismételte a minősítés megváltoztatására irányuló indítványát.

A vádlott **védője** kifejtette, hogy nem fellebbeztek az elsőfokú ítélet ellen, mivel mindenben egyetértettek azzal. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság minősítése helytálló, mivel védenca a KRESZ 62.§ (6) bekezdésében írt közlekedési szabálynak nem tett eleget, a kerítést nem készítette el, ezáltal következett be a baleset.

Az ügyészség által hivatkozott a Btk. értelmező rendelkezést valóban nem lehet kiterjesztően értelmezni, de a hivatkozott törvényhely alapján az út közelében állatot tartó személy is a közúti közlekedés szabályainak hatálya alatt áll.

Összefoglalva kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

Vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz. Az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy felelősnek érzi magát, nagyon sajnálja, ami történt, azóta sem tudja feldolgozni kedves ismerőse halálát.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülvizsgálta a Be.348.§ (1) bekezdése szerint. Megállapította, hogy az ügyész fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, olyan relatív, vagy abszolút hatályú eljárási szabálysértés nem történt, amely az érdemi felülvizsgálatot akadályozta volna.

Ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, valamennyi szükséges és rendelkezésre álló bizonyítékot feltárta, ezeket egyenként és összességében is értékelte, összevetette, az ellentétek feloldását megkísérelte. Indokolási kötelezettségét is maradéktalanul teljesítette.

Vádlott mind tanúként, mind terheltként a felelősségét következetesen elismerte, feltárta abbéli mulasztását, hogy nem pótolta a hiányzó kerítést az udvar hátsó végében, amely határos a közúttal szomszédos lakatlan telekkel. Elmondta, hogy tudta, miszerint idős, sötét színű, kistestű és lelassult mozgású kutyája (nyomozati irat 110.o.) napjában többször is kijár az utcára a kerítés hiányzó részén. A vádbeli hajnalban boltba induló édesanyja mellett szökhetett ki a nyitott ajtón a kutya, amikor ő maga még aludt. E körülményeket **vádlott édesanyja** megerősítette.

A balesetnek szemtanúja nem volt, de a földön fekvő **sértettet** és a kissé távolabb, az út szélén, az eldőlő motortól néhány méterre lévő kutyát pár perccel később észlelő és a mentőket értesítő **1. tanú** tanúvallomásában részletesen elmondta, hogy **sértett** milyen állapotban volt. A kutya sérüléseiről **2. tanú** állatorvos nyilatkozott, aki a baleset napján az állatot a vádlott kérésére megvizsgálta. **3. tanú**, a sértett élettársa beszámolt a sértett kórházi ápolásáról illetőleg elhunytának körülményeiről, míg **sértett** sérüléseit az ambuláns lap és a boncjegyzőkönyv, továbbá az igazságügyi orvos-szakértői vélemény részletesen tartalmazták. Ennek megfelelően minden kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a józan állapotban járművet vezető **sértett** halála a motorral való elesése, fejének az aszfaltba való beverése miatt elszenvedett koponyatörés, agyzúzódást követő agyi nyomásfokozódás, agytörzsi vérzés, majd agytörzsi beékelődés folytán következett be a gyors és szakszerű orvosi beavatkozás ellenére.

A helyszíni szemle jegyzőkönyve és fotómelléklete (nyomozati irat 103-105. oldal) alapján az is megállapítható, hogy a vádlott kutyája akadálytalanul juthatott ki az udvar hátsó részén a közútra a sértett járműve elé, ahol a hajnali szürkületben **sértett** csak későn vette észre, ezért az ütközést elkerülni nem tudta.

A vádlott vallomásával egybeeső bizonyítékok alapján a tényállás aggálytalanul megállapítható volt.

A megalapozott tényállás csupán a történeti részében szorul kisebb kiegészítésre, melyet a másodfokú bíróság a Be.352.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében az iratok tartalma szerint az alábbi módon eszközölt.

Az ítélet 2. oldal 9. bekezdés második mondata lesz, hogy **sértetta** Polymobil típusú elektromotoros kerékpárral történt közlekedése közben nem viselt bukósisakot, amely egyébként nem kötelező védőfelszerelés (nyomozati irat 201. oldal - **3. tanú** tanúvallomása). Az ítélet 3. oldal 2. bekezdése azzal folytatódik, hogy a balesetben elszenvedett koponyasérülés és a halál közötti okozati összefüggés, nemcsak közvetlen, de kizárólagos is. A 60 éves sértett nem volt egészséges belső szervezetű, olyan betegség azonban, mely halálát adott időpontban másképp magyarázta volna, vagy az észlelésben, felismerésben, menekvésben gátolta volna, nem mutatkozott (nyomozati irat 143-144. oldal - orvos-szakértői vélemény).

A tényállás 3. bekezdéssel egészül ki, hogy a balesetet követően a vádlott segíteni igyekezett; a sértett motorját a helyszíni szemle után hazatolta, majd gépkocsijával beszállította a sértett élettársát a kórházba (nyomozati irat 194. oldal). **Vádlott** a balesetet követően haladéktalanul pótolta a hiányzó kerítés elemeket, oly módon, hogy a meglévő

köckerítést a **P.** utcára néző háza hátsó, bal oldali, udvari sarkával kötötte össze teljesen zárt módon (nyomozati irat 146-151. oldal - 2014. május 6. napi helyszíni jelentés).

Fenti korrekcióval a tényállás teljes mértékben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól, ekként a másodfokú eljárás alapját is képezte.

A törvényszék a tényállás alapján okszerűen következtetett **vádlott** bűnösségére, melyhez megfelelő indokolást is fűzött.

Az ítéletábra egyetértett abban, hogy a vádlott büntetőjogi felelősségét a hanyag gondatlanság (negligentia) megalapozza. Az irányadó tényállásból az a következtetés vonható le, hogy **vádlott** cselekményének következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körütekintést elmulasztotta, noha a büntetőjogilag releváns következmények előre látása elvárható lett volna tőle.

A hanyag gondatlanság esetén a büntetőjogi felelősség megállapításának két alapvető feltétele van, nevezetesen az objektív gondossági kötelesség megszegése és a szubjektív előreláthatóság fennállása. A gondosságra való kötelesség objektív jellege azt jelenti, hogy azonos helyzetekben mindenkit azonos gondossági kötelesség terhel, különböző helyzetekben természetesen ez különböző lehet. A gondossági kötelezettségnek két formája van, a szabályozott és a magánéleti gondossági kötelesség. Előző esetben a gondossági kötelesség az írott, vagy megszilárdult szabályokhoz igazodik, az utóbbi esetet a mindennapos élettapasztalatból lesűrődő objektív elvárások alakítják.

Az általános gondossági kötelesség keretein belül - az adott ügyre vetítve -, a kutyatartótól elvárható, hogy a kutyáját olyan körülmények között tartsa, hogy közterületre ne szökhessen ki, ne veszélyeztethesse ezáltal senkinek az életét, illetve a testi épségét. Ez nemcsak a mindennapi élet tapasztalataira, a szokásokra vezethető vissza, hanem a kutyatartásra vonatkozó jogszabályok (többek között az 1998. évi XXVIII. Törvény 1.§-a és 5.§ (1) bekezdése, továbbá a 41/2010. (II.26.) kormányrendelet 15.§ (1) bekezdése) is előírják.

A szubjektív előreláthatóság fennállása - vagyis a gondosságra való képesség személy szerinti elkövetőre konkretizálódó ismerve - tehát a felróhatóság körében osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy vádlottnak a lehetséges eredmény előre látására irányuló képességét és készségét semmi nem gátolta.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával is, hogy a vádlott gondatlan magatartása és **sértett** tragikus halála között az ok-okozati összefüggés fennáll, így az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg **vádlott** büntetőjogi felelősségét, azonban a terhére megállapított bűncselekmény minősítése azonban téves.

Az elsőfokú bíróság által megállapított bűncselekmény - a közúti baleset gondatlan okozásának - alanya tettesként kizárólag az lehet, aki a közúti közlekedési szabályok hatálya alatt áll. Ennek értelmében közúti járművezetőnek kell tekinteni mindazokat a személyeket, akikre közvetlenül kiterjednek a KRESZ-nek a járművezetőkre vonatkozó rendelkezései. A KRESZ 1. számú Függelék III/a) pontja értelmében vezető az a személy, aki a közúton járművet vezet, vagyis közúti szállító- vagy vontatóeszközt mozgásba hoz, irányít, de nem tekinthető annak a kerékpárt és a segédmotoros-kerékpárt toló személy. Nem tartoznak továbbá e körbe a járművek utasai és a gyalogosok, de természetesen a közút mellett lévő

ingatlanukban, vagy szabad területen állatot tartók sem. Ennek indoka egyrészt, hogy nem „vezetnek járművet”, másrészt a Btk.240. § (2) bekezdése határozottan rögzíti, hogy a Btk. 233-235.§-ok alkalmazása szempontjából nem tekinthetők közlekedési szabályoknak a gyalogosokra és utasokra vonatkozó rendelkezések.

A 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 1.§-a szerint a rendelet Magyarország területén levő közutakon és közforgalom előtt el nem zárt magánutakon folyó közlekedést szabályozza.

Állatok hajtását (vezetését) és nem az állatok tartását szabályozza az elsőfokú bíróság által - a tényállásban nem rögzített, de - az indokolásban tévesen felhívott KRESZ 62. §, melynek (1) bekezdése szerint az állatot szorosan az úttest szélén kell hajtani, illetőleg vezetni; ha azonban ez a forgalmat lényegesen akadályozná, az állattal a leállósávra, illetőleg az útpadkára kell lehúzódní. Az (5) bekezdés c/ pontja utal arra, hogy tilos állatot az úton őrizetlenül hagyni, kivéve, ha oly módon megkötötték, hogy elindulni ne tudjon. Ehhez kapcsolódik a szintén idézett (6) bekezdés, mely szerint állatot az út közelében - magánterületen is - csak oly módon szabad tartani, hogy az útra ne juthasson. A (7) bekezdés értelmezi e jogszabályi hely alkalmazási körét, miszerint az e §-ban foglalt rendelkezések nem vonatkoznak a kutyának pórázon való vezetésére; mivel a kutyát pórázon vezető személyre a gyalogosokra vonatkozó rendelkezések az irányadók. Ebből értelemszerűen következik, hogy az állat gazdája, aki a közút mellett egyébként elkerített udvaron, magánterületen tartja kutyáját, nem vesz részt a közúti közlekedésben, így rá a KRESZ szabályai nem vonatkoznak, és nem lehet a közúti baleset gondatlan okozása bűncselekményének speciális alanya.

Az állatok védelméről szóló 1998. évi XXVIII. Törvény 1.§-ában meghatározott állattartónak minősül **vádolt**, aki az 5.§ (1) bekezdése értelmében gondoskodni volt köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról, szökésének megakadályozásáról. Ezt az objektív kötelezettségét mulasztotta el a terhelt, amikor a hibás kerítést nem javította meg, ezáltal lehetővé tette, hogy kutyája a közútra kifusson és balesetet idézzon elő, holott tudta, hogy az eb rendszeresen kimegy az udvarból az elkerített szakaszon. E tekintetben a szubjektív felróhatóság is megállapítható.

A büntetés kiszabásánál irányadó tényezőket az elsőfokú bíróság feltárta, és a súlyosító és enyhítő körülmények helyes értékelésével megfelelő büntetést szabott ki. A gondatlanságból elkövetett emberölést a törvény 1-5 évi szabadságvesztéssel fenyegeti. Mivel egy ember életét követelte a vádlott mulasztása, így a Btk.79.§-ában megfogalmazott büntetési célok csak szabadságvesztés kiszabásával érhetők el.

A vádlott javára írható jelentős enyhítő körülmények; így a gondatlanság enyhébb foka, a baleset észlelése után azonnal tanúsított segítő magatartás, a kerítés gyors megjavítása indokolják a büntetési tétel középmértéke alatt, az alsó határhoz közelítő mértékű büntetéskiszabást.

A gondatlanságból elkövetett élet elleni cselekmény esetében az eredményhez fűződő pszichikus viszony sajátos jellege folytán, a közeli ismerős halálára, a kedvező személyi körülményekre, az őszinte megbánásra figyelemmel a végrehajtásában a törvényi

minimumban meghatározott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés szükséges és elégséges joghátrány.

A járulékos rendelkezések szintén törvényesek.

A fent írtakra figyelemmel az ítélőtábla a Győri Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdés alapján a minősítés vonatkozásában megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről történt rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2015. június 11. napján

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
a tanács tagja, előadó

. Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Győri Törvényszék B.330/2014/9. számú ítéletének meg nem változtatott része 2015. június 11. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2015. június 11. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kiadó: